Opleidingsvisie Atletiekunie

Inleiding

De Atletiekunie is een Olympische sportbond met de ambitie om op het hoogste internationale niveau te strijden om medailles. Om te zorgen voor voldoende deelnemers op dit internationale toneel, is het belangrijk op breedtesportniveau een brede basis te hebben. Een groot aantal jeugdatleten dus. Deze talenten moeten vervolgens doorstromen naar onze speciale programma's om daarmee uiteindelijk het acteren op topniveau te garanderen en handhaven.
Naast de focus op de ontwikkeling van talent naar topatleet, hebben wij ook veel aandacht voor de sportbeoefening van recreanten. Van het leveren van prestaties tot en met het plezier in bewegen en de beoefening van sport als sociale activiteit.
Voor zowel top- als breedtesporters en alles daartussenin heeft de Atletiekunie een rol te vervullen in de opleiding van voldoende goede trainers, het technisch kader. Wij moeten de voorwaarden creëren waarbinnen trainers zich optimaal kunnen ontwikkelen. Dat betekent natuurlijk uitstekende opleidingen bieden, maar ook het organiseren van kaderdagen, training on the job, het maken van nieuwsbrieven en voorbeeldcontracten, het informeren over wet- en regelgeving en nog veel meer. Om onze rol nog beter te kunnen vervullen, hebben wij in 2011 ons hele opleidingsaanbod onder de loep genomen. Na verschillende onderzoeken en diverse aanpassingen is een visie op opleiden geformuleerd.

Opleidingsvisie

Voor iedere atleet een bekwame trainer, dat is het doel. Bij bepaling van dit doel spelen onderstaande uitgangspunten een rol:

Kwalificatiestructuur Sport (KSS)
In opdracht van het ministerie van VWS is een kwalificatiestructuur voor sportleiders ontwikkeld. De KSS zorgt voor duidelijkheid voor zowel deelnemers als voor verenigingen als het gaat om niveau en kwaliteit van sportopleidingen. Ons opleidingsaanbod is ontwikkeld binnen de kaders van de KSS.

Long Term Athlete Development (LTAD)
Naast de KSS wordt in de ontwikkeling van trainersopleidingen ook aansluiting gezocht bij het LTAD-model. Daarmee wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de aard van de sportbeoefening per leeftijdscategorie, en de noodzakelijke kennis en vaardigheden die trainers binnen deze categorieën moeten hebben.

Laagdrempelig
De (bonds-)opleiding van min of meer vrijwillige trainers die actief worden op verenigingsniveau, vertoont vanwege de KSS weliswaar overeenkomsten met opleidingen in het beroepsonderwijs, maar kan daaraan niet gelijkgesteld worden. Gelet op de hoge doorloopsnelheid van trainers en de geringe vergoeding is het zaak een verenigingstrainer in eerste instantie 'slechts' op te leiden voor het niveau waarop hij geacht wordt te gaan functioneren. Een basisopleiding dus. Naarmate trainers langer actief blijven, ontstaat automatisch de behoefte om kennis en vaardigheden aan te vullen door middel van bijscholingen en vervolgopleidingen.

Inhoudelijk aspect
Een opleiding is in eerste instantie gericht op het aanleren van trainingsvaardigheden, attitude en kennis in brede zin. In dat verband is het van belang dat wij niet kiezen voor één zaligmakende methode, noch in trainingsaanpak noch in techniek van de verschillende atletiekdisciplines. Ofwel: meerdere opvattingen kunnen naast elkaar worden aangeboden. Iedere trainer zal uit alle verschillende zienswijzen een keuze moeten maken die het best past bij de individuen binnen zijn trainingsgroep.
Uit het bovenstaande volgt dat in principe iedere wetenschappelijk onderbouwde opvatting of benadering onderwerp van scholing of bijscholing kan zijn. Om de basisopleidingen toegankelijk te houden wordt vaak gekozen voor één opvatting, waarbij verwezen wordt naar de andere opvattingen.

Onderwijskundig
De Atletiekunie leidt trainers op binnen de KSS. Binnen die structuur worden op vijf kwalificatieniveaus competenties beschreven, waarover een trainer moet beschikken om de kerntaken te kunnen uitvoeren. Ons uitgangspunt is dat je competenties het best ontwikkelt in een authentieke context: de trainingspraktijk. Een cursist gaat in zijn eigen omgeving onder leiding/met begeleiding van een praktijkbegeleider aan de slag (praktijk gestuurd leren). Daar doet hij leerervaringen op, maar loopt hij ook tegen zaken aan die leervragen oproepen. Met name praktijkbegeleiders en leercoaches spelen hierbij een belangrijke rol, zij zetten de cursist aan tot reflectie. Een cursist ontwikkelt op die manier een kritisch, lerende houding.
Workshops maken onderdeel uit van onze opleidingen. Basis hiervan vormen de leerervaringen en leervragen van de cursisten. Tijdens de workshops wordt gebruik gemaakt van activerende didactiek. Hierdoor wordt niet alleen aandacht besteed aan de leeractiviteiten 'Onthouden' en 'Begrijpen', maar ook aan 'Integreren' en 'Toepassen'. Bovendien bevordert activerende didactiek de kritisch, lerende houding van de cursisten.

Regierol

Kaderontwikkeling is mogelijk op verschillende manieren. Naast de opleidingen Sport en Bewegen in het regulier beroepsonderwijs zijn met name in de loopsport veel partijen actief in de opleiding, instructie en begeleiding van loopsporters. Onze focus ligt bij trainers die actief zijn bij een aangesloten atletiekvereniging of loopgroep. Wij bieden daarom aan dat de trainers die opgeleid worden binnen al deze opleidingsmogelijkheden via ons rechtstreeks examen zich kunnen certificeren. Hieronder volgt de specificering per opleidingsinstituut.

Opleidingen door Atletiekunie en verenigingen
Van oudsher ontwikkelen wij een eigen pakket aan opleidingen en bijscholingen. Enerzijds wordt dit aanbod vanuit ons bondsbureau georganiseerd aangeboden (compleet met afsluitende Proeve(n) van Bekwaamheid), anderzijds kunnen verenigingen zelf, intern, cursisten opleiden (al dan niet met een door ons erkende opleider en door ons ontwikkeld materiaal). Ook deze laatste groep kan er voor kiezen Proeven van Bekwaamheid bij ons af te leggen.

Aanbod vanuit beroepsonderwijs
Atletiek- en loopsportopleidingen die vanuit beroepsonderwijs worden aangeboden, kunnen door de Atletiekunie worden erkend. In overleg met de onderwijsinstelling wordt (bij voorkeur vooraf) bepaald met welke opleiding uit het aanbod van de Atletiekunie de beroepsopleiding wordt gelijkgeschakeld. Studenten die de betreffende beroepsopleiding succesvol hebben afgerond kunnen de bijbehorende trainerslicentie (bij voldoen aan alle voorwaarden) binnen de Atletiekunie aanvragen. De Atletiekunie verstrekt in dit geval geen diploma.

Om toch voor een diploma van de Atletiekunie in aanmerking te komen is het vereist dat de student zijn Proeve van Bekwaamheid aflegt bij een onder auspiciën van de Atletiekunie georganiseerd examen.

Particulier en commercieel initiatief
Studenten die een opleiding volgen via een opleidingsinstituut dat niet onder toezicht van de Onderwijsinspectie staat, kunnen alleen in aanmerking komen voor een Atletiekuniediploma als zij hun Proeve(n) van Bekwaamheid afleggen onder auspiciën van een door de Atletiekunie georganiseerd examen. Bij het behalen van het betreffende diploma kunnen deze studenten de bijbehorende trainerslicentie aanvragen (als ze aan alle voorwaarden hiervoor voldoen).

Bijscholingen
Bovenstaande richtlijnen hebben betrekking op opleidingen en cursussen. Voor bijscholingen geldt zowel voor de onderwijsinstellingen als voor overige opleidingsinstituten dat vooraf afstemming met de afdeling Opleidingen van de Atletiekunie moet